

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at skabe et bedre grundlag for at anvende jordfordeling til forbedring af dansk landbrugs arronderingsmæssige struktur.

Ved gode arronderingsforhold ligger den enkelte ejendoms jordtilliggende samlet omkring ejendommens bygninger.

Ved jordfordeling tilstræbes det at søge jorderne til de enkelte landbrugsejendomme samlet i så få lodder som muligt og at sikre gode beliggenhedsforhold mellem jord og bygninger. Herved kan driftsomkostningerne mindskes, og færdselen med landbrugsmaskiner på vejnettet kan reduceres.

Det har derfor betydning for både den enkelte landbrugsbedrifts produktionsøkonomi og for samfundsøkonomien, at der i forbindelse med strukturudviklingen i dansk landbrug udfoldes bestræbelser til fremme af en bedre jordarrondering.

I de senere år har tilgangen af jordfordelingssager været væsentlig mindre end forventet.

På baggrund af en indstilling fra Det rådgivende Udvalg vedrørende Jordfordeling, som er nedsat af Strukturdirektoratet, foreslås brugerafgiften i jordfordelingssager fjernet. Udvalget anser brugerafgiften for at være en væsentlig barriere for jordbrugernes interesse for at deltage i en jordfordeling.

2. Stedfundne ændringer af jordfordelingsloven

Jordfordelingsloven er fra 1955 og har sin baggrund i den særlige indsats for at forbedre landbrugsstrukturen i Sønderjylland efter genforeningen i 1920 og i det stærke offentlige engagement i landvindingsarbejder og etablering af husmandsbrug helt frem til slutningen af 1950'erne.

Anvendelsen af jordfordelingsloven har nu baggrund dels i strukturudviklingen, hvor mange nedlæggelser og sammenlægninger af landbrugsejendomme medfører opblødning af de generelt gode arronderingsforhold i dansk landbrug, dels i forbindel-

se med offentlig erhvervelse af arealer til naturformål og større anlægsarbejder m.v.

Om Folketingets behandling af lov nr. 129 af 28. april 1955 henvises til Folketingstidende 1954-55, sp. 1770, 1909, 3104, A. 673, B. 221 og C. 289.

Om ændringer af loven henvises til Folketingstidende 1982-83, sp. 1039, 1461, 3286, 3576, A. 895, B. 775 og C. 145, 1989-90, sp. 64, 400, 5465 og 5891 samt 1989-90, sp. 8999 ff og 10795.

Jordfordelingsloven er senest ændret ved lov nr. 1107 af 22. december 1993, jf. Folketingstidende 1993-94, sp. 451, 972 ff, 3690 og 4367. Ved denne ændring blev der åbnet mulighed for gennemførelse og berigtigelse af jordomlægninger med 5-10 ejendomme ved én kendelse. Der blev indført et maksimumsbeløb for 5 pct. afgiften på 1.500 kr. pr. ha svarende til en jordværdi på 30.000 kr. pr. ha.

3. Baggrund for lovforslaget

I 1990 blev der indført en brugerafgift på 5 pct. af jordværdien af de omlagte arealer i en jordfordelingssag. Samtidig blev bevillingerne til jordfordeling reduceret.

Indskrækningen af jordfordelingsaktiviteten var et led i den daværende regerings handlingsplan for afbureaukratisering og indgik i den landbrugsaftale, der den 22. marts 1990 blev indgået mellem den daværende regering og Socialdemokratiet.

Aftalen af 6. april 1993 mellem regeringen og landbrugsorganisationerne omhandlede bl.a. indførelse af en ophørsordning for jordbrugere og en styrkelse af jordfordelingsindsatsen, som i første omgang var møntet på anvendelse i forbindelse med ophørsordningen. I den forbindelse indførtes der ved lovændringen i 1993 mulighed for at gennemføre mindre jordfordelingssager med 5-10 deltagere efter en forenklet procedure.

Den faktiske jordfordelingsaktivitet har imidlertid ikke levet op til det forventede niveau, hvilket fremgår af tabel 1.